
ელენე მეძმარიაშვილი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ამერიკისმცოდნეობის სამაგისტრო და სადოქტორო
პროგრამების ხელმძღვანელი

მელანია ტრამპი - შეერთებული შტატების პირველი ქალბატონი

პრეზიდენტ ტრამპის დამოკიდებულება ქალებისადმი, მისი ადმინისტრაციის პოლიტიკა მათ მიმართ არაერთგვაროვანია და დღესაც კამათის საგანს წარმოადგენს. დემოკრატები მას ანტიქალური პოლიტიკის გატარებას აბრალებენ და მკაცრად აკრიტიკებენ. მისი სექსისტური გამონათქვამები დემოკრატ ქალებს იმის საფუძველს აძლევს, რომ მას ქალთმომძულე უწოდონ. ტრამპის ადმინისტრაციაშიც ქალების რაოდენობა სულ სამი დარჩა, თუმცა თავიდან ექვსი იყო. როგორც ამბობენ, ქალები მისგან გარბიან. სამაგიეროდ, მის გვერდით რჩება პირველი ქალბატონი - მელანია ტრამპი და ამერიკელებს შორის თავის რეიტინგს ზრდის. ტრამპის პრეზიდენტობის უკვე პირველი წლის ბოლოსთვის მას დადებითად აფასებდა ამერიკელების 54%.

პირველი ქალბატონის ინსტიტუტი შეერთებულ შტატებში დაიბადა და მისდამი ინტერესი თავიდანვე დიდი იყო. ეს ინტერესი არც ტრამპის ადმინისტრაციის მოსვლის შემდეგ შენელებულა. ჩემს მოხსენებაში ვეცდები პასუხი გავცე კითხვას, თუ რა როლს თამაშობს მელანია ტრამპი როგორც პირველი ქალბატონი, რით განსხვავდება იგი თავისი წინამორბედებისგან.

ჩვენ ვიცით პირველი ქალბატონების რამდენიმე ტიპი. მათ შორის იყვნენ ისეთები, რომლებიც აქტიურ როლს თამაშობდნენ ქვეყნის პოლიტიკურ თუ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში (მაგალითად, ელეონორ რუზველტი, ჰილარი კლინტონი და სხვ.). იყვნენ ისეთებიც, რომლებიც ასეთი აქტიურობით არ გამოირჩეოდნენ, მაგრამ ჩართულები იყვნენ ქველმოქმედებაში, ან უბრალოდ თეთრი სახლის დიასახლისებად რჩებოდნენ. რომელ როლს ირგებს მელანია ტრამპი? იმისთვის, რომ ამ კითხვას ვუპასუხოთ, უნდა

ვიცოდეთ, ვინ არის მელანია და რამდენად შესაძლებელია მისთვის აქტიური როლის თამაში ისეთი მეუღლის გვერდით, როგორც დონალდ ტრამპია.

მელანია დაიბადა სლოვენიაში 1970 წელს. იგი ყოფილი მოდელია და პირველი უცხოელი, რომელიც პირველი ქალბატონი გახდა. მის წინაშე უაღრესად რთული ამოცანა იდგა: დაეპყრო ამერიკელთა გული უაღრესად პოპულარული, ერთგვარად, სახალხო პირველი ლედის მიშელ ობამას შემდეგ და თანაც ასეთი არაერთგვაროვანი მეუღლის გვერდით. მაგრამ უნდა კი მას ამის გაკეთება? ის თვისებები, რომელიც მიშელ ობამას ჰქონდა - პირდაპირობა, უშუალოება, თავდაჯერებულობა და უბრალოება - მას ნაკლებად ახასიათებს.

ტრამპის პრეზიდენტობის პირველ წელს იგი ბევრად იშვიათად ჩნდებოდა სახალხო, ვიდრე სხვა პირველი ქალბატონები და ამერიკელები მას ნაკლებად იცნობდნენ. ეს გასაგებიც იყო, ვინაიდან მელანია ტრამპი სრულიად გამოუცდელი შევიდა თეთრ სახლში. მაგალითად, მის წინამორბედებს ლორა და ბარბრა ბუშს, ჰილარი კლინტონს ჰქონდათ სხვადასხვა შტატის პირველი ქალბატონობის ან ელჩის ცოლობის გამოცდილება, ამიტომ უკეთ იცოდნენ, თუ რა ელოდათ ვაშინგტონში, თეთრ სახლში. მელანია კი იყო ყოფილი მოდელი და ბიზნესმენის ცოლი და პოლიტიკასთან არავითარი შეხება არ ჰქონია. გარდა ამისა, მისთვის ინგლისური ენა მშობლიური არ იყო. ტრამპის არჩევამდე მისი ინგლისური გამოთქმა კომედიური შოუს საქილიკო მასალას წარმოადგენდა. ამიტომ გასაკვირი არ არის, რომ ინგლისურად საუბრისას იგი თავს უხერხულად გრძნობდა და, შესაბამისად, აქტიურად ვერ მონაწილეობდა სხვადასხვა ღონისძიებაში. თავისი საჯარო გამოსვლებისას, მელანია ტრამპი როგორც წესი კითხულობდა, ან აუდიტორია მის იშვიათ ინტერვიუებს ჩანაწერის სახით უსმენდა.

აღსანიშნავია, რომ ყველაზე უშუალოდ და კომფორტულად იგი თავს გრძნობდა ბავშვებთან ურთიერთობისას. ინგლისურად იგი თეთრ სახლში ბავშვებთან შეხვედრებისას საუბრობდა, ან საავადმყოფოებსა და სკოლებში ვიზიტისას. ასევე შტატების პირველი ქალბატონი თავდაჯერებულად და თავისუფლად გრძნობდა თავს

უცხოეთში ვიზიტებისას. პროფესორი მაირა გუტინი, რომელიც ამერიკის პირველი ქალბატონების მკვლევარია, თვლის, რომ მელანია ტრამპი „ცერემონიული პირველი ქალბატონია“. რასაც ის პირველ წელს აკეთებდა, ეს იყო სტუმრების მიღება თეთრ სახლში და უცხოეთში მგზავრობა. ალბათ ამის ახსნა შეიძლებოდა იმით, რომ იქ მას არ ჰყავდა ჩასაფრებული მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების წარმომადგენლები, რომლებიც კრიტიკისთვის მასალას ეძებდნენ და დღესაც ამას აკეთებენ.

თავის პრიორიტეტად მელანია ტრამპმა თავიდანვე გამოაცხადა ზრუნვა შვილზე, რითაც იგი ეტყობა თეთრ სახლშიც არის დაკავებული. თავისი წინამორბედებისგან განსხვავებით, მელანიამ პირველი ქალბატონისთვის ტრადიციული პროგრამა დიდხანს ვერ შეიმუშავა. მაგალითად, მიშელ ობამა ბავშვების ჯანსაღ კვებას უჭერდა მხარს, ლორა ბუში - იბრძოდა წერაკითხვის გავრცელებისა და ბავშვების განათლებისა და ადრეული განვითარებისთვის, ჰილარი კრინტონი ზრუნავდა ჯანდაცვის რეფორმასა და გენდერულ თანასწორობაზე. მელანია ტრამპს ინიციატივა არ ჰქონია და მისი როლი ადმინისტრაციაში კარგად არ ჩანდა. მოგვიანებით, მან წამოიწყო კამპანია „იყავი საუკეთესო“ („Be Best“), რომელიც ბავშვების ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის ინიციატივას გულისხმობდა და რომელიც კრიტიკის ობიექტი გახდა. მაგრამ ეს კამპანია 2020 წლის მარტში გაახსენდათ.

პანდემიის დროს თეთრმა სახლმა საზოგადოების ინფორმირებისთვის კორონავირუსთან დაკავშირებული კრიზისის შესახებ პირველი ქალბატონის სახით ელჩი იპოვა, რითაც პირველმა ქალბატონმა თავისი ახალი საზოგადოებრივი როლი მოირგო. თუკი მანამდე მელანია ქმრის საქმეებიდან საკმაოდ შორს იყო, ახლა ცდილობს ადმინისტრაციას დაეხმაროს და არის ადმინისტრაციისა და ჯანდაცვის ცნობილ (მაგალითად, ფაუჩი) წარმომადგენლებს შორის, ვინც ამერიკელებს ასწავლის, თუ როგორ უნდა დაიცვან თავი კოვიდ-19-გან. ოჰაიოს უნივერსიტეტის პროფესორმა კეტრინ ჯელისონმა CNN-ზე განაცხადა, რომ „კარგი მომენტია გავახსენოთ ამერიკელებსკამპანია „იყავი საუკეთესო“. მან შეიძლება გაახსენოს საზოგადოებას, განსაკუთრებით, ახალგაზრდობას, რომ სტრესის დროს ერთმანეთისთვის კეთილი

სიტყვების თქმა ეროვნული ვალია“. პირველი ქალბატონების კიდეც ერთმა მკვლევარმა კეიტ ანდერსენ ბრაუერმა ასევე CNN-ს განუცხადა, რომ „ამ ქვეყნისთვის რთულ დროს, როდესაც ასეთ ვითარებას [კორონავირუსის პანდემიას] შევეჯახეთ და რომელიც ჩვენს შემოფოთებას იწვევს, პირველმა ქალბატონმა თავის საქმედ უნდა ჩათვალოს, ასხივოს სიტბო, თანაგრძნობა და გააზიაროს სასარგებლო ინფორმაცია ბავშვებისა და, განსაკუთრებით, მშობლებისთვის“.

მელანია ტრამპის ეს ახალი როლი მეტყველებს იმაზე, რომ პირველმა ქალბატონმა დაძლია ენის ბარიერიც, გაარკვია თავისი ადგილი თეთრ სახლში და ცდილობს უფრო აქტიური როლის თამაშს ადმინისტრაციასა თუ ქვეყნის ცხოვრებაში.

მის თეთრ სახლი გააქტიურებაზე მეტყველებს ის ფაქტიც, რომ 2020 წლის აპრილში სწორედ მან ადმინისტრაციის აპარატის ახალი ხელმძღვანელის და პრეს-მდივნის სტეფანი გრიშემის დანიშვნის შესახებ გამოაცხადა: „მიხარია, რომ სტეფანი გუნდში ახალი როლით ბრუნდება. ის ადმინისტრაციის პირველივე დღიდან მისი ბურჯი და ნამდვილი ლიდერი იყო და ვიცი, რომ როგორც აპარატის ხელმძღვანელი წარმატებული იქნება...“ თავის მხრივ გრიშემმაც ხაზი გაუსვა, რომ მისთვის დიდი პატივია პრეზიდენტისა და პირველი ქალბატონის მსახურება.

ამგვარად, მელანია ტრამპმა როგორც პირველმა ქალბატონმა დაიკავა აქტიური პოზიცია და შეუერთდა ქვეყნის იმ პირველი ქალბატონების სიას, რომლებმაც აქტიური საზოგადოებრივი როლი ითამაშეს შეერთებული შტატების საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. მეძმარიაშვილი ელენე, ქალი XX საუკუნის ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკაში. გამომცემლობა „კლიო“, თბილისი, 2017.
2. მეძმარიაშვილი ელენე, პირველი ქალბატონის ინსტიტუტი აშშ-სა და საქართველოში (შედარებითი ანალიზი) კრებულში: „ამერიკის შესწავლის

საკითხებისადმი მიძღვნილი V საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები“, ქუთაისი, 2010.

3. Durkee Alison, Even Melania Is Getting Involved in the White House’s Coronavirus Response. March 19, 2020. მოძიებულია 19.04.2020 მისამართზე:
<https://www.vanityfair.com/news/2020/03/melania-white-house-coronavirus-psa>
4. First Lady Melania Trump Announces New Chief of Staff, April 7, 2020, White House, Statements& Releases. მოძიებულია 20.05.2020 მისამართზე:
<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/first-lady-melania-trump-announces-new-chief-staff/>
5. Melania Trump: US first lady arrives in Ghana for solo Africa trip. BBC News, 2 October, 2018. მოძიებულია 16.03.2020 მისამართზე:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-45717641>
6. Yuan Jada, Melania Trump is busier than you think, but as quiet as ever. The Washington Post, September 25, 2019. მოძიებულია 2.05.2020 მისამართზე:
https://www.washingtonpost.com/lifestyle/melania-trump-is-busier-than-you-think-but-as-quiet-as-ever/2019/09/24/2eb2f5a2-de44-11e9-8dc8-498eabc129a0_story.html
7. Женщины Трампа: главная загадка Белого дома. РИА Новости, 20.01.2018
<https://ria.ru/20180120/1512980002.html>

Elene Medzmariashvili

Head of MA and PhD Programs, American Studies

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Melania Trump – The First Lady of the United States

Summary

In the paper, the author tries to answer the question what role does Melania Trump play as the First Lady of the United States in the Trump administration and the life of the country and how she differs from her predecessors in this. Based on the original sources, it is concluded that in the early years Melania Trump, unlike the other First Ladies, felt insecure, showed her inexperience, was shy of her pronunciation of the English language, which was not native to her. She also did not have her own program, but later she appeared under the name “Be Best”, although it was criticized.

The coronavirus pandemic gave the First Lady the opportunity to find her new place in the Trump administration's coronavirus response. Melania is one of several administration and

public health officials who will appear in new nationwide public service announcements, which will educate Americans on how to protect themselves and others against Covid-19.

The new role of Melania Trump indicates that the First Lady was able to overcome the language barrier, determined her place in the White House and is trying to play an active role in the administration and, in general, in the life of the country.